

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 32 NR 5 DEC 2010

**Sök USU:s
stipendier
sid 5**

**Kallelse till
årsmöte
sid 2**

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nummer per år.
Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Inger Hammer, Ulla Hjelmqvist, Anders Källström, Barbro Posse, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Ulla Myhrman

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl 10.00--12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:	(bostadstelefon)
Malin Åkerblom, ordförande	32 07 34
Bertil Eriksson, v. ordförande	13 65 20
	0526-15951
Kerstin Backström	37 74 46
Gudrun Bäckström	36 65 21
Jens Danielsson	21 81 34
Amelie Hjelmstedt	20 89 28
Margareta Knutson	26 10 16
Caare Smith	32 41 48
Mia Virving	38 52 01
Eva Willén	30 27 47
Ingrid Åberg	13 63 36

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: foto Inger Hammer

God Jul
önskar redaktionen

USU i framtiden

Fredagen den 29 oktober genomförde Uppsala senioruniversitet sitt höstsamråd. Drygt 40 funktionärer deltog och vi hade intressanta diskussioner som förhoppningsvis så småningom skall avspegla sig i vår verksamhet.

Största delen av dagen ägnades åt att fundera över framtiden för USU. Vad vill vi med senioruniversitetet, hur skall det utvecklas, hur påverkas vi av samhällsutvecklingen och av olika typer av förändringar inom vår målgrupp, hur ska vi hantera den framtida driften av organisationen, osv. Det finns naturligtvis många infallsvinklar när man vill diskutera framtiden. Men en grundförutsättning för att vi skall leva vidare är att deltagarna i alla våra verksamheter finner dem fortsatt intressanta. Flera faktorer kan då vara av intresse att penetrera och våra värderingar är en sådan faktor som kan påverka våra val av aktiviteter. Vi hade därför bjudit in professor Gunhild Hammarström för att ge oss en bild av vad forskningen säger om värderingsförändringar i Sverige under 25 år. Mina inledande frågeställningar och Gunhilds analys resulterade i livliga gruppdiskussioner och i ett antal idéer att arbeta vidare med. Jag avser därför att föreslå styrelsen att tillsätta en policygrupp för fortsatt verksamhetsutveckling och skall fundera vidare på en instruktion till en sådan grupp.

En annan viktig fråga som också fanns på agendan denna höstdag var rekryteringen av funktionärer. Verksamheten växer och många trogna medarbetare känner att de skulle vilja trappa ned något. Hur finner vi nya engagerade funktionärer? Det är en nyckelfråga som vi inte fann ett självklart svar på men där vi skall ta vara på de idéer som kom fram under diskussionen.

Att sja om framtiden är alltid vanskligt men min försiktiga hypotes är ändå att vi inte har en revolution framför oss i USU. Vårens utomordentliga programutbud, som ni i dagens nummer kan läsa om, borgar för detta.

Ulla Myhrman
ordförande

Kallelse

till föreningen Uppsala Senioruniversitets årsmöte
fredagen den 18 mars, 2011, kl. 13.00
i Missionskyrkan, Tovensalen

Ärenden enligt stadgarna.

Motioner som medlemmar önskar få behandlade på årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 1 februari 2011. De ska sändas till USU:s expedition, Box 386, 751 06 Uppsala.

Uppsala den 2 november 2010
Styrelsen

Nästa nummer av tidningen utkommer den 28/2
Manusstopp 4/2

Resor och studiebesök

Fullbokade resor

som kan ha rest- eller återbudsplatser:

Don Carlos av G Verdi, 11 dec., opera från Metropolitan i Heby Folkets hus.

Jordanien - Gästfrihetens land,
2 – 9 april 2011.

För utförligare beskrivning av arrangemangen se Medlemsbladet nr 4, 2010. Kontakta sekretariatet för information och anmälan, tfn 018-24 35 01

Fredag 18 februari

Maria Callas - obesvarat liv

Stockholms stadsteater ger denna föreställning av Lucas Svensson med Rickard Wolff och Eva Stenson i regi av Linus Fellbom.

Maria Callas var en av de verkligt stora operastjärnorna under 1900-talet. Hon förälskade sig i en av världens rikaste män, den grekiske skeppsredaren Aristoteles Onassis. Mara Callas dog ensam i sin våning i Paris endast 53 år gammal.

”Sen kväll i Paris. Åren har gått, rösten är borta. Onassis har gift sig med Jackie Kennedy. En gång var Maria en tjock oälskad flicka från Brooklyn. Det var innan hon skapade sin röst och sin nya kropp och blev gudinnan Callas. Vem var det? Och vem är hon nu? En människa utan röst. Men med en vacker vit kappa från Biki.”

Tider:

Kl. 16.00 Avresa från S:t Eriks torg

Kl. 18.00 Föreställningen börjar
Hemresa efter föreställningens slut (speltiden inte klar, premiär 11 dec.)
Pris: 350 kr

Första anmälningdag: Onsdag
15 dec. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Margareta Knutson,
tfn 018 - 24 35 01

Lördag 12 mars

Rut och Ragnar

Stockholms stadsteater, lilla scenen med Meta Velander och Ingvar Kjellson i rollerna.

Jan-Olof Strandberg gör stadsteaterdebut som regissör med Kristina Lugns skilsmässopjäsa som nu för första gången sätts upp på Stockholms stadsteaters lilla scen.

”En dag för länge sen lovade Rut och Ragnar varandra evig kärlek. Nu har det blivit hög tid att avge ett nytt löfte. Att för alltid lämna varandra i fred. De börjar dela upp sina gemensamma ägodelar. Men hur ska de dela upp drömmarna. Och de gemensamma minnena?”

Tider:

Kl. 12.00 Avresa från S:t Eriks torg

Kl. 14.00 Föreställningen börjar

Kl. 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 330 kr

Första anmälningdag: Torsdag

13 jan. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gudrun Bäckström,
tfn 018-24 35 01

ANMÄLAN

Första anmälningdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen tfn 24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis) Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Lördag 9 april

Greve Ory

Heby Folkets hus

Ny uppsättning. Bel canto-sensationen Juan Diego Flórez gör titelrollen i Giacomo Rossinis vokalt bländande komedi, som här får sin Met-premiär. Flórez rival spelas av mezzosopranen Joyce DiDonato i byxrollen som Isolier. Grevinnan görs av sopranen Diana Damrau. Regissören Bartlett Sher beskriver denna operas universum som ”en plats där kärleken är farlig. Människor såras. Det kan vara både väldigt roligt och väldigt smärtsamt. Rossini fångar båda stämningarna – med den vackraste kärleksmusik han någonsin komponerat.”

Tider:

Kl. 17.30 Avresa från S:t Eriks torg

Kl. 19.00 Föreställningen börjar.

Speltid ca 3 timmar

Kl. 23.30 Åter i Uppsala

Pris: 360 kr

Första anmälningdag: Måndag

17 jan. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Kerstin Backström,
tfn 018 - 24 35 01

Måndag 16 maj - fredag 20 maj

Inbjudan till Bohuslän

av Ljungskile folkhögskola.

”Kom Rönnerdahl till Ängön nu om våren ...” skrev Evert Taube. Guider från Ljungskile folkhögskola tar oss med till genuina fiskelägen, unika hållristningar, Havets hus, Smögenbryggan och andra kulturskatter. Måndag 16 maj: Bussresa Uppsala – Ljungskile med Bergsbrunna buss. Middag och välkomstsamling på folkhögskolan.

Tisdag 17 maj: Tjörn via Tjörnbroarna. Båttur på Marstrandsfjorden. Klädersholmen. Lunch. Nordiska akvarellmuseet i Skärhamn. Sundby herrgård. Middag på folkhögskolan, därefter kvällsprogram.

Onsdag 18 maj: Avfärd till ”Taubeland”. Färja till Malö/Flatö. Besök hos handelsman Flink och på Viveca Lärens ”Saltön”. Färja över Gull-

marsfjorden till Havets Hus (fisk-akvarium) i Lysekil.
Torsdag 19 maj: Bullarösjöarna, Navestads kyrka. Vitlycke hållristningsmuseum i Tanum. Grebbestad. Fjällbacka. Smögenbryggan. Avslutningssamkväm med västkustbuffé.
Fredag 20 maj: Hemfärd efter frukost (ev. studiebesök på vägen)
Pris: 4 900 kr för dubbelrum (enkelrumstillägg 800 kr), bussresa, guidning, övernattnig med helpension, måndag e.m. till fredag morgon.
Första anmälningdag: Tisdag 25 jan. 2011. Anmälan är bindande.
Ansvariga: Maj Aldskogius och Gudrun Bäckström, tfn 018 - 24 35 01

Onsdag 1 juni

Medeltidskyrkor i Uppland

Skepptuna, Odensala, Villberga och Litslena.

Guide: Jörn Johanson

Tider:

Kl. 09.00 Avresa från S.t Eriks torg

Kl. 16.00 Åter i Uppsala

Pris: 150 kr. Lunch medtages.

Förtur för dem som deltar i cirkeln "Medeltiden på nära håll – ett kulturarv".

Första anmälningdag för deltagare i Jörns cirkel: Tisdag 1 febr.

Första anmälningdag för övriga: tisdag 8 febr. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmari Ekholm och Margareta Knutsson,
tfn 018 – 24 35 01

Onsdag 8 juni – fredag 10 juni Rigoletto och Peter Grimes Opera i Oslo. Det nya operahuset med Favoritresor

Det nya operahuset är ritat av arkitektbyrån Snøhetta som även skapade det nya biblioteket i Alexandria. Giuseppe Verdis odödliga Rigoletto och Benjamin Brittens omskakande Peter Grimes står på programmet, två epokgörande operor från var sin tid. Som Rigoletto har Oslooperan engagerat den Hawaiiifödde storsångaren Quinn Kelsey i en uppsättning av David Radock. Operachefen och regissören Paul Curran svarar för Peter Grimes och till sin hjälp har han norska storsångare som Solveig Kringlebotn, Silvia Moi och Ketil Hugaas.

Onsdag 8 juni: Morgonflyg från Arlanda kl. 09.10 till Oslo, där vår ciceron möter och tar oss på sightseeingtur som avslutas med lunch. Därefter visning av Munchmuseet (entré ingår) innan vi checkar in på Clarion Hotel Folketeatret med gångavstånd till Operan. Gemensam kvällsbuffé före kvällens föreställning av Rigoletto som börjar kl 19.00 (biljetter på tredje raden),

Torsdag 9 juni: Frukost på hotellet. Kl 11 Visning av operahuset, resten av dagen är fri t.ex. för Vigelandsparken eller Bygdøy för att se Nansens Fram och Heyerdahls Kon-Tiki och Ra. Gemensam kvällsbuffé före kvällens föreställning av Peter Grimes som börjar kl 19.00 (biljetter på parkett).

Fredag 10 juni: Frukost på hotellet. Fm. till fritt förfogande. 14.30 avresa till flygplatsen för återresa till Arlanda med ankomst kl 18.00.

Pris: 6 690 kr (enkelrumstillägg 750 kr, avbeställningsskydd 300 kr) Svenskalande guide.

Första anmälningdag: Tisdag 14 december. Anmälan är bindande.
Ansvariga: Maj Aldskogius och Malin Åkerblom, tfn 018 – 24 35 01

Ytterligare resor som ev. kommer att anordnas 2011:

Resor i anslutning till serier/cirklar (t.ex. Riga, Bryssel, södra Frankrike) med förtur för serie- resp. cirkeldeltagare.

Dramaten (En familj) och Folkoperan (Kärleksdrycken eller Figaros bröllop).

Konstresa till Gävle (läns museet och skulpturparker) med Märith Ehn i maj/juni.

Leva livet – hela livet

är temat för Äldremässan, som den 14 oktober i år anordnades i bottenvåningen på Konserthuset. Många seniorer hade lockats att lyssna på föredrag om hjärngymnastik och slitna leder eller höra Patricia Tudor Sandahl över ämnet "Mer levande med åren". Anna-Karin AKO Nytell Oldeberg med musiker underhöll, medan besökarna minglade mellan bordet för att informera sig om utbudet av aktiviteter för seniorer.

Bland de 45 utställarna fanns naturligtvis också Uppsala Senioruniversitet.

Text och foto: Inger Hammer

Sök USU:s stipendier

Senioruniversitetet utlyser i år USU:s eget stipendium och det stipendium som Folkuniversitetet har skänkt som gåva vid USU:s 30-årsjubileum.

USU:s stipendium 2011 för studier och studieresor

Stipendiet kan sökas av alla betalande USU-medlemmar. Det ska bidra till att täcka kostnader för studier eller studieresor. Till sådana kostnader hänförs även utgifter för kurslitteratur och teknisk utrustning, nödvändiga för studierna. Vid urval av stipendiater läggs särskild vikt vid studier eller studieresa som innebär fördjupning eller breddning av egna studier inom USU.

Stipendiet uppgår till 10 000 kronor och kan om styrelsen finner det lämpligt delas mellan två sökande om deras ansökan gäller studieresa och då uppgå till 5 000 kronor vardera.

FU:s gåvostipendium för 2010

Stipendiet uppgår till 8 500 kronor. För stipendiet gäller i övrigt samma villkor som för USU:s stipendium.

Beslut om stipendierna fattas av USU:s styrelse vid sammanträde närmast före årsmötet våren 2011.

Stipendiat förutsätts i efterhand lämna en redogörelse lämplig att publicera i USU:s medlemsblad.

Ansökan om 2010 och 2011 års stipendier görs på en särskild blankett som finns på USU:s webbplats och på USU:s expedition på Portalgatan. Uppge för vilket ändamål stipendiet söks och beräknade kostnader samt lämna gärna övriga för ansökan relevanta upplysningar.

Ansökningarna skickas antingen med e-post till usu@folkuniversitetet.se eller per post till USU:s sekretariat, Portalgatan 2 A, Box 386, 751 06 Uppsala. De ska vara USU tillhanda **senast den 15 januari 2011**.

Samråd 2010

En gång om året träffas USU:s alla funktionärer under en förmiddag för att berätta för varandra om erfarenheter och lärdomar från det gångna året. Och för att låta sig inspireras till kreativa framtidsplaner av varandra och ibland av en föreläsare. Så också i år. Den här gången diskuterades i mindre arbetsgrupper frågor kring medlemsantalets storlek, bristen på naturvetenskapliga cirklar, resors anknytning till cirklar och om vi borde utarbeta en profil som tydligare skiljer USU från andra studieförbund. Men också, som betonas i ledaren, hur vi ska kunna rekrytera och behålla funktionärer. Frågor som – Klarar vi av att bli större? Vad konkurrerar vi med? Vart har de tekniskt intresserade tagit vägen? Vad för sorts resor ska vi erbjuda? Varför är vi så dåliga på att hålla igång projektorer och högtalare? Nya ändamålsenliga lokaler? – cirkulerade mellan grupperna.

Dagens föreläsare var professor Gunhild Hammarström som redogjorde för en undersökning om Värderingsförändringar i Sverige under 25 år. Hon hade med hjälp av enkätundersökningar vid två tillfällen, 1982 och 2005, kunnat följa värderingsförskjutningar hos drygt 2000 personer. Lite roande var att hon omkonstruerat enkätfrågorna genom att anpassa en betrodd ame-

rikansk studie till svenska förhållanden med hjälp av Jantelagen.

Resultatet visade att värderingar som står för tradition och konformitet minskar medan värderingar som betonar kompetens och självförverkligande ökar. Vid djupare analys fann hon dock att förskjutningarna också innebar en betoning på både oberoende och självförverkligande och trygghet och gemenskap.

Gunhild Hammarström angav inte någon övre åldersgräns för försökspersonerna bara att de måste vara över 15 år. Troligen gäller alltså det här även för oss i USU – Jantelagen håller på att tappa greppet om oss!

Text: Agneta Sundelöf

Gunhild Hammarström

Foto: Ulla Hjelmqvist

Höstmöte i UPS

Uppsala Pensionärsföreningars Samarbetsråd hade sitt höstmöte onsdagen den 28 oktober 2010. Samarbetsrådet är en länk mellan Uppsalas pensionärsföreningar och Uppsala kommun. UPS har till uppgift att tillvarata pensionärernas intressen inom sådana områden som stadsplanering, boendefrågor, hemtjänst, hemsjukvård, kollektivtrafik och färdtjänst. Åttiofem personer representerande fyrtio föreningar närvarade, varav fem från USU.

Kommunens nya äldreombudsman, Karin Udénus (bilden) presenterade sig och sin verksamhet. Därefter redogjordes för kommunens uppsökande verksamhet för ”80-plussare”. Planeringschefen på Äldrekontoret, Kjell Holm, redovisade boendepaner.

UPS verksamhetsplan och budget för 2011 presenterades. Ett eventuellt övertagande av verksamheten vid träffpunkten Storgatan 11 (som nu drivs i kommunal regi) diskuterades och mötet beslutade ansöka om driftsbidrag för verksamheten.

Karin Udénus

Text: Margareta Westin

OMLÄSNINGEN:

Strändernas svall

Den som gick i gymnasiet på 50-talet lärde känna Homeros, åtminstone på latinlinjen. Iliaden och Odysseen tillhörde de klassiker man självklart skulle känna till, dock på svenska. De var inte så lättillgängliga, men historierna var ju spännande – och blodiga. Eyvind Johnsons roman Strändernas svall var också med på listan med svensk litteratur man som ambitiös elev borde läsa. Onekligen lättare också att läsa än Homeros. Historierna var ju desamma.

Någon gång på 60- eller 70-talet läste jag om Strändernas svall med större behållning och förståelse och intresse för idéinnehållet och psykologin. Bokens undertitel ”En roman om det närvarande” gav impulser till en annat sätt att läsa. Nu i höst har vi i Senioruniversitetets litteraturkurs läst och diskuterat romanen.

Boken skrevs under slutet av andra världskriget och året efter kriget. Den kom ut 1946. Med utgångspunkt i Odysseen och med dess episoder som underlag diskuterar Eyvind Johnson hur man kan och skall förhålla sig till våldet om man egentligen har en pacifistisk grundsyn. Han hade åren innan i Krilonserien redovisat sin inställning till totalitära system och maktens och krigets inverkan på människors och staters moraliska uppfattning och handlingar. Odysseen och romanen handlar om det trojanska kriget men för Johnson, i skuggan av andra världskriget, handlar det om alla krig.

Trojanska kriget är slut och soldaten Odysseus återvänder hem. Men han är inte densamme som 17 år tidigare drog ut i kriget. Ingen kan vara densamme efter vad han upplevt. Hemma är inte heller detsamma. Han inser att just den ö Ithaka och det kungarrike han lämnade inte finns kvar. Vill han egentligen fara hem?

Romanen återberättar de berömda episoderna om gudar, människor och mytiska varelser men på ett annat sätt än hos Homeros. Visst är det gudarna som styr på sitt nyckfulla vis men det är nedtonat och ifrågasatt. Människorna är mera sammansatta och har delvis andra roller än hos Homeros, de har goda och dåliga sidor, de tvekar och grubblar. De kan till och med sätta sig upp mot gudarnas påbud, om än med ängslan.

Odysseus själv, jordbrukaren och kungen, tvingas ut i kriget för att rädda sitt Ithaka (gudarna har så bestämt), gör sitt jobb och börjar sin långa resa hem. I kriget har han gjort saker han inte vill minnas men han kan inte glömma. Han vill komma bort från våldet men förstår att när han återvänt måste han återigen döda, denna gång för att ta tillbaka sitt hus och sin hustru från dem som nu tävlar om att ta makten på Ithaka. Det kräver gammal sed, traditionen, ”rättvisan” och inte minst gudarna.

Inför den slutliga uppgörelsen för Eyvind Johnson in den centrala frågan i romanen: kan man, skall man tillgripa våld för att hindra våld och tyranni? När Odysseus stigit i land på Ithaka möter han svinherden Evmaios och diskuterar med denne det moraliska dilemma. Odysseus har försökt finna en alternativ lösning utan våld men inte funnit någon sådan i den situation som råder. Evmaios för fram åsikten att det kanske kan finnas en bättre ordning att lösa tvister men att det i så fall ligger långt fram i tiden. I detta fall är det riktigt och viktigt att fördriva ont med ont. Den som annars skulle ta över kommer att införa blodig tyranni. Men, säger Evmaios, tro inte att det krig du nu börjar är en familjeangelägenhet: ”Det gäller oss alla här och överallt. Den sten han kastar i havet kommer att göra svallvågor inte bara mot den här kusten. Den kommer att göra svall mot alla stränder... Svallet från Ithaka kommer att nå fram till varenda mänska i varenda tid, i alla tider efter oss.” En bedrövad Odysseus frågar då om den aldrig kommer

att stanna. Jo, är svaret, när mänskorna slutar att slåss om makten.

Odysseus gör det han skall – han dödar friarna, det vill säga rivalerna om makten, men han grips åter av samvetskval och tvivel på vad som är rätt. Han skyller inför sig själv på gudarna som inte givit honom något annat val än att återigen döda. Han tänker på Evmaios ord och önskar sig bort. Han säger: ”Jag ska just börja en resa...”.

Homeros Odysseen är en fantasi, en saga om hjältar och gudar. Också romanen kan läsas som en äventyrsberättelse med de kända episoderna på den långa resan. Den kan också läsas som den roman ”om det närvarande” som det nu är i vår egen tid och värld.

Rolf Westin

Porträtt av en tisdagsföreläsare

Det var dans bort i vägen ...

Begravningen på Uppsala gamla kyrkogård samlade den största folksamlingen i Uppsalas historia. Begravningsföljet hade anlänt till Uppsala efter att kroppen jordfästes i Stockholm av biskop Nathan Söderblom, OD hade sjungit vid hans kista och kortegen genom Stockholm hade samlat drygt 200 000 deltagare. Riksdagen hade hållit en parentation åtföljt av en tyst minut. Kronprinsen, prins Eugen och andra högt uppsatta personer hade varit där. Och allt detta för en person som hade åtalats för sedlighetsbrott endast 15 år tidigare. Gustaf Fröding dog vid 50 års ålder älskad av många.

Den 8 februari ger Senioruniversitetet en föreläsning om Gustaf Fröding på 100-årsdagen av hans död. Professor Christer Åsberg inleder och kommenterar föreställningen, Björn Ringström sjunger romanser till Gunnel Fagius ackompanjemang.

De vill lyfta fram den fina sidan av Gustaf Fröding. De flesta känner honom som en rätt burlesk folklig poet, men faktum är att han inte alls skrev så mycket på värmäländska. Teman för föreläsningen med sång och musik är snarare den varma medkänslan för mindre lyckade personer, den skuld och skam han kände för sitt löslaktiga liv och den musikalitet som finns i ordens rytm. Gustaf Fröding hade slösat bort sitt fadersarv, misslyckats med sina studier, var lite rädd för varaktiga förhållande och hade föredragit att köpa kärlek för pengar. Dessutom blev han psykiskt sjuk. Trots att hans poesi är musikalisk så utövade han inte alls någon musik.

Han blev sjuk när han åtalades för sedlighetsbrott efter att ha publicerat ”En morgondröm”. Även om han friades var det en förfärlig upplevelse för en så känslig person.

Men trots sjukdom, trots hospitalisering, trots vänners svek så fortsatte han att skriva i sina klara stunder. Han tappade inte sitt professionella omdöme. Det som han skrev och som han gav ut under sin sjukdomstid håller hög klass.

Hans syn var dålig men det medförde att hans hörsel blev skarpare. Det fick till konsekvens att han hörde de finaste ljud i naturen, han hörde växter och mineraler

och att hans poesi fick en musikalisk rytm vilket t ex finns i ”Säv säv susa”. Han är en föregångare till nya tider, till modernismen.

Christer Åsberg föreläser om Gustaf Fröding

Gustaf Fröding född 1860, Erik Axel Karlfeldt född 1864, Verner von Heidenstam född 1859 och Albert Engström född 1869 var goda vänner och säkert också rivaler. Men Gustaf ansåg att Erik Axel Karlfeldt skulle bli en större diktare än han själv. Karlfeldt fick Nobelpriset. Fröding blev bara nominerad.

Men trots detta lever Frödings poesi kvar, tolkas om igen av vår tids musikanter som Cornelis Vreeswijk och Sofia Karlsson.

Text och foto: Ulla Hjelmqvist

Från Skrivarstugan

Vad gjorde du mellan 13 och 15 den 21 oktober?

Glad att jag lämnade huset i god ordning trots att jag hade lite bråttom förut. Nu är jag hungrig och packar upp pannkakorna och övrig lunch som jag skulle ha bjudit Ulla på just vid den här tiden. En tallrik med fina salladsblad, några strimlor av paprika och en god klick av curry- och vitlökskryddad creme fraiche. En tallrik väntar för den sakta uppvärmda ugnspannkakan med bacon, lingon till det och vatten att dricka. Nykokt äppelmos med tunn grädde och mördegskakor blir dessert. De olästa tidningarna ligger till reds och radion har just avslutat nyheter och väder.

Varför nu detta?

Jo, jag var på morgonen på väg till min syster Ulla i Upplands Väsby för att pigga upp henne, som gått med gipsad höger handled i ett par veckor. För att göra det enkelt för henne skulle jag medföra det vi skulle äta.

Jag tog buss 7 till Stadshuset, väl påpälsad för det var snålkallt, och gick bakom Stadshuset fram vid gamla stationshuset, där nu framkomligheten är dålig och rörig. Såg i alla fall en smitväg ”till tågen” och en pil och kom in på själva bangården. Det hela såg ruffigt ut, så jag tänkte att jag nog kommit fel. Ännu en skylt, ”utgång” och en pil, den mynnade vid en plomberad hiss.

Inget annat att göra än att gå tillbaka ut och ta sikte på det nya stationshuset en bra bit bort.

Lunchväskan och lätta bytskor vägde en del.

I vänthallen skyltar till Upptåget, spår 8, rulltrappan ner. När jag kommer ut därnere möter jag en stor gul skylt där det står ”Ersättningsbussar för Upptåget, hållplats C1” och en pil till höger upp ur tunneln, ganska brant och långt att gå.

Väl där såg jag flera resande med bagage som tydde på att de skulle flyga från Arlanda. Men ingen ordinarie buss till Arlanda kom och inte heller den som skulle ersätta Upptåget. Nu blev det oro i leden, minuterna gick, mobiltelefonerna också, och alla frös. Taxi svarade inte och till slut gick en dam iväg för att hämta en bil direkt. Den kom och de kunde lasta in sina tunga väskor. Åtminstone en skulle missa sitt flyg.

Nu var jag helt ensam och förstod att något var galet. Jag hade redan varit ute i kylan i tre kvarts timme, så jag ringde Ulla och sa att vi får skjuta på det hela.

Från C1 var det nu en ytterligare stärkande promenad upp till torget för att ta bussen hem.

Och alltså hemma igen åt jag vår lunch!!

Jag ringde Länstrafiken och fick veta att det inte varit något fel utan Upptåget hade gått som vanligt.

Snopet var ordet!

Ingrid Jansson

**USU:s sekretariat kan ibland snabbt behöva nå medlemmarna.
E-posten är en utmärkt kanal för massutskick. Meddela därför er
aktuella mejladress, ni som har sådan, till sekretariatet.**